

Współczesne problemy karania i zaniechania karania za przestępstwa skarbowe

Przejdź do produktu na **ksiegarnia.beck.pl**

Wstęp

Hanna Paluszkiewicz, Sebastian Kowalski

Zainteresowanie problematyką prawa karnego skarbowego wyraźnie wzrasta, czego przejawem są nowe opracowania naukowe, a także ciekawe judykaty, które wskazują na możliwe kierunki interpretacyjne skomplikowanych kwestii normatywnych, będących swojego rodzaju znakiem rozpoznawczym tej wyspecjalizowanej gałęzi prawa karnego.

Oddawana do rąk Czytelników monografia jest dziełem wieloautorskim i stanowi pokłosie prowadzonych w ramach Katedry Prawa Karnego i Postępowania Karnego INP Uniwersytetu Zielonogórskiego badań nad problematyką prawa karnego skarbowego. Opracowanie „Współczesne problemy karania i zaniechania karania za przestępstwa skarbowe” zostało przygotowane z udziałem zaproszonych do współpracy Autorów, którzy na co dzień zajmują się zagadnieniami m.in. związanymi z problematyką reakcji prawnokarnej na przestępstwa skarbowe. Zagadnienie karania i zaniechania karania za przestępstwa skarbowe jest istotne zarówno dla nauki prawa, jak i dla praktyki sądowej. Ma także swój aspekt materialny i procesowy, ukształtowany odmiennie niż w odniesieniu do przestępstw (pospolitych). Z tego względu poddanie tego zagadnienia refleksji naukowej i ocenie praktycznej jest szczególnie cenne.

Odpowiedzialność za przestępstwa skarbowe jest odpowiedzialnością karną w ścisłym tego słowa znaczeniu, jednak poprzez wyeksponowany przez prawodawcę cel egzekucyjny regulacji zawartych w KKS, znaczenia nabierają instytucje prawne, pozwalające uniknąć sprawcom przestępstw skarbowych tradycyjnej kary. Ostatnie nowelizacje prawa karnego skarbowego prowadzą jednak do wniosku o stopniowym odstępowaniu prawodawcy od tego dotąd przyjmowanego założenia. Można dostrzec wzmacnianie funkcji penalnych prawa karnego skarbowego i zwiększanie represji wobec sprawców przestępstw skarbowych, zbliżających się do reakcji prawnokarnej, w tym stosowania wieloletnich kar pozbawienia wolności. Ta tendencja odchodzenia od realizacji celów egzekucyjnych prawa karnego skarbowego i zastępowania ich coraz surowszą represją o charakterze ściśle penalnym uzasadnia potrzebę szerszej refleksji nad kwestią karania i zaniechania karania sprawców przestępstw skarbowych.

Celem publikacji jest zatem wskazanie i zaakcentowanie najważniejszych, współczesnych problemów wiążących się z wymierzaniem kar za przestępstwa skarbowe, opisanie ich i analizę w perspektywie instytucji prawnych umożliwiających uniknięcie kary, pomimo popełnienia przestępstwa skarbowego. Opracowania Autorów nie mają jednak za zadanie kompleksowego zaprezentowania złożonej problematyki orzekania

o odpowiedzialności karnej skarbowej – to było już przedmiotem wielu innych opracowań w doktrynie – lecz zwrócenie uwagi na szczegółowe kwestie o kluczowym znaczeniu dla orzekania lub zaniechania orzekania kar i środków karnych przewidzianych za przestępstwa skarbowe, zwłaszcza w perspektywie zmian legislacyjnych oraz nowych kierunków orzecznictwa sądowego.

Książka jest podzielona na dwie części. W pierwszej są omówione najważniejsze zagadnienia związane z problematyką karania, w drugiej zaś – zaniechania karania za przestępstwo skarbowe.

Monografię otwiera artykuł prof. dr hab. *Violetty Konarskiej-Wrzosek* systematyzujący ujęcie kar i środków karnych w KKS. Kolejne dwa zagadnienia podejmowane przez dr. *Tomasza Razowskiego* i dr. *Sebastiana Kowalskiego* dotyczą trudnych kwestii o istotnym znaczeniu zarówno dla współczesnej teorii, jak i praktyki karania za przestępstwa skarbowe, związanych z wielością czynów zabronionych: łączenia kar wymierzanych za przestępstwa skarbowe i wykonywania kar wymierzonych za przestępstwa skarbowe i przestępstwa będące w zbiegu idealnym. Ostatnim zagadnieniem w tej części jest opracowanie dr. *Andrzeja Tatary*, podejmujące tematykę nieco niedocenianą na gruncie prawa karnego skarbowego, a mianowicie kwestię stosowania warunkowego umorzenia postępowania karnego w sprawach o przestępstwa skarbowe.

Drugą część monografii otwiera tekst dr. hab. *Jarosława Zagrodnika*, prof. Uniwersytetu Śląskiego, poświęcony realizacji celu egzekucyjnego w sprawach toczących się na podstawie przepisów KKS. Znajduje on swoje odbicie w regulacji prawnej dotyczącej instytucji zaniechania ukarania sprawcy, ujętych w rozdziale 2 KKS. Kolejne opracowania omawiają problematykę czynnego żalu, którą analizuje dr hab. *Adam Bartosiewicz*, prof. Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie; zagadnienie korekty deklaracji podatkowej, któremu poświęcają swoje uwagi dr hab. *Tomasz Oczkowski*, prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz dr hab. *Igor Zgoliński*, prof. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej. Z kolei, bardzo często stosowaną w praktyce instytucję dobrowolnego poddania się odpowiedzialności przedstawili w swoich opracowaniach dr hab. *Dariusz Świecki*, prof. Uniwersytetu Łódzkiego i dr *Adam Zdunek*. Rozważania o zaniechaniu karania za przestępstwa skarbowe zamyka tekst dr. *Olafa Włodkowskiego* z Uniwersytetu Zielonogórskiego, poświęcony zmianom, jakim ta instytucja podlegała podczas licznych nowelizacji KKS.

Trzeba podkreślić, że Autorami poszczególnych opracowań składających się na całość monografii są nie tylko osoby od lat zajmujące się naukowo prawem karnym skarbowym, lecz także uznani praktycy: sędziowie, adwokaci i radcowie prawni, których wiedza ekspercka wynika także z ich doświadczenia zawodowego. Zaproszenie do współpracy przy powstaniu tego opracowania skierowane do praktyków wymiaru sprawiedliwości wynikało z przekonania, że nauka oderwana od praktyki bywa martwa – zwłaszcza nauka prawa. Prezentacja poszczególnych zagadnień z uwzględnieniem perspektywy teoretycznej i praktyki wymiaru sprawiedliwości jest wpisana w program prowadzonych przez pracowników Katedry Prawa Karnego i Postępowania Karnego INP Uniwersytetu Zielonogórskiego projektów naukowych. Dodać jeszcze należy, że

choć Autorzy dokonywali korekty przygotowanych opracowań w połowie lutego 2023 roku, to jednak uwzględnili zmiany w ustawach karnych przewidziane ustawą z 7.7.2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 2600 ze zm.).

Żywimy nadzieję, że przedstawiana Czytelnikom monografia jest interesującym opracowaniem, w którym badacze prawa, studenci studiów prawnych, ale także sędziowie, prokuratorzy, osoby prowadzące postępowania przygotowawcze czy reprezentujące strony postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe, znajdą dla siebie rzeczowe wskazówki, pozwalające dostrzec i rozwiązać problemy interpretacyjne pojawiające się na gruncie prawa karnego skarbowego.

Wartość monografii podniosły bez wątpienia uwagi Recenzentów – dr. hab. *Andrzeja Światłowskiego*, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego i dr. hab. *Dariusza Jagiełły*, prof. Uniwersytetu SWPS, których wszelkie sugestie i odpowiedzi wpłynęły na ostateczny kształt opracowania, za co kierujemy słowa podziękowania.

prof. dr hab. *Hanna Paluszkiewicz*
dr *Sebastian Kowalski*

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl